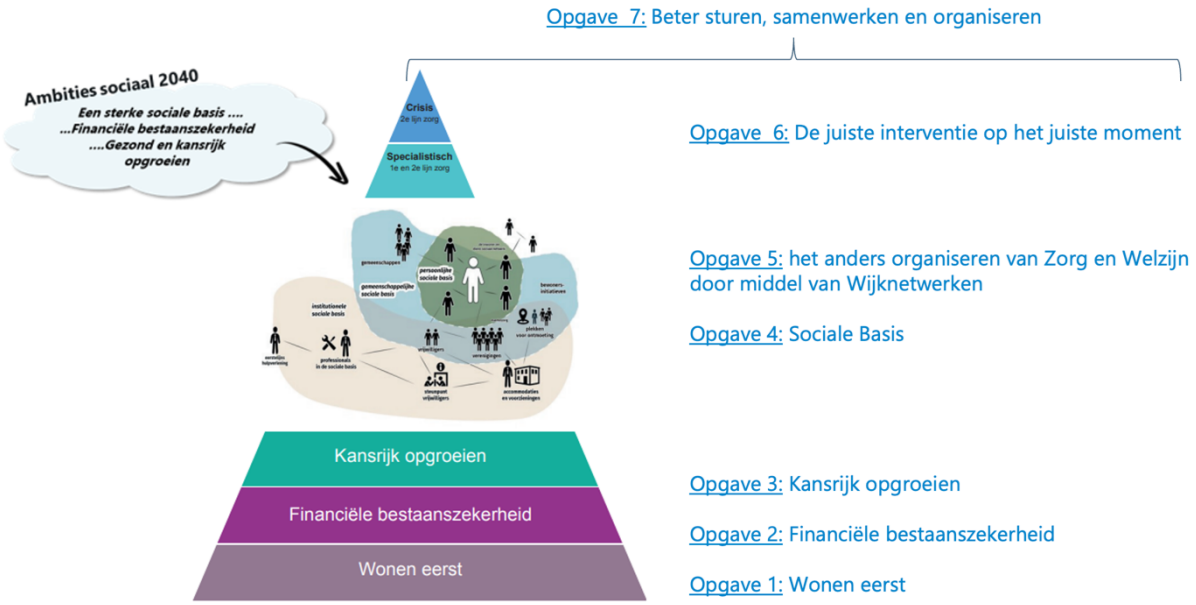
Bijlage 1: Een uitvoeringsprogramma in 7 hoofdopgaven

In de aanpak van de transformatie sluiten we aan op de leefwereld van de inwoner en kijken we vanuit hun gezichtspunt.

De hoofdopgaves 1 tot en met 6 volgen we daarom de leefwereld van inwoners. We beginnen bij Wonen eerst, gevolgd door Financiële Bestaanszekerheid en Kansrijk opgroeien. Hiermee sluiten we aan op de basisbehoeften voor onze inwoners. Daarna volgen we de ondersteuningsbehoeften van onze inwoners van lichter tot zwaarder. Van Sociale Basis, ondersteuning door middel van Wijknetwerken tot De juiste interventie op het juiste moment.

Hoofdopgave 7 “Beter Sturen , samenwerken en organiseren” is daarbij overkoepelend over alle andere opgaves heen en richt zich op de vraag wat wij intern te doen hebben om de transformatie tot een succes te maken.

Onderstaand per opgave een nadere toelichting op de hoofdopgaven TSD en gekoppelde beleidslijnen.

1. Wonen eerst

De uitstroom uit zorgvormen met verblijf wordt ernstig belemmerd door de beschikbaarheid van passende woningen. Door met gerichte maatregelen te zorgen voor meer woningen voor specifieke doelgroepen (hetzij het anders verdelen van het aanbod, hetzij het vergroten van het aanbod) kunnen mensen gaan werken aan herstel en participatie en worden (onnodig) hoge zorgkosten en extra leed voorkomen.

De kaders voor deze opgave worden gevormd door Regionale afsprakenkader huisvesting aandachtsgroepen, de Woonvisie Arnhem 2024-2029, de prestatieafspraken gemeente Arnhem 2025-2029 en de nota Wonen&Zorg Arnhem. Deze beleidskaders vertalen zich onder andere naar de volgende beleidslijnen:

- Evenwichtige, effectieve en gespreide toewijzingen van woningen
- Vergroten van het aanbod (nieuwbouw & bestaande bouw)
- Wonen & Zorg Ouderen (bouwopgave, doorstroom bevorderen & zorggaranties)

- Wonen als fundament – aandacht voor urgente groepen (zoals ouderen en mensen met een zorgvraag)

Deze beleidslijnen hanteren we daarom als basis voor de verdere uitwerking van de opgave. Momenteel wordt binnen dit spoor al gewerkt aan mogelijkheden om beter gebruik te maken van het reeds bestaande aanbod door een nieuwe werkwijze voor aandachtsgroepen die uitstromen uit een vorm van zorg met verblijf. Een vervolgstap zou daarnaast kunnen zijn of we middels het gericht en creatief inzetten (en waar nodig aankopen) van vastgoed meer woonruimte kunnen creëren. Ook is de verbinding tussen de fysieke en sociale leefomgeving van groot belang (zie ook hoofdopgave 7 Beter organiseren, samenwerken en sturen).

2. Financiële bestaanszekerheid

Inwoners die kampen met (grote) schulden of structureel armoede ervaren zijn gemiddeld genomen minder in staat om te werken aan problemen in andere leefgebieden. Het systematisch aanpakken van schulden en armoede biedt ruimte om aan gezondheid, opvoeding of werk te werken.

Hierdoor zijn mensen beter in staat om zelfstandig deel te nemen aan de maatschappij, doen zij minder een beroep op een uitkering en doen zij (als gezin) minder een beroep op zorg. Inwoners ervaren hierdoor een verbetering van de kwaliteit van leven. Naast het aanpakken van schulden en armoede wordt ook ingezet op preventie, vroegsignalering en het vergroten van financiële weerbaarheid van jongeren. Tevens wordt gekeken hoe we de ondersteuning naar onze inwoners beter op elkaar kunnen afstemmen.

De kaders voor deze opgave worden gevormd door Participatiewet, Visie sociaal domein 2040, Coalitieakkoord 2022-2026, Perspectiefnota 2024-2027, de raadsbrief Verbetering bestaanszekerheid en inkomensregelingen 2023; de Wet Schuldhulpverlening (Wgs); Beleidsplan Schuldhulpverlening 2025-2029; regionale visie publieke gezondheid (VGGM), het lokaal vastgesteld visiebeleid Gezond & Fit. Deze beleidskaders vertalen zich onder andere naar de volgende beleidslijnen:

- Een stabiele basis voor alle inwoners (indien mogelijk uit betaald werk), geschikte woning, een veilige en gezonde leefomgeving en een gezonde leefstijl
- alle inwoners doen mee naar vermogen
- het bereik van inkomensondersteuning vergroten waardoor bestaansonzekerheid wordt bestreden
- drempels verlagen voor hulp aan inwoners met geldzorgen
- samenwerking met partners in de stad om armoede en schulden te voorkomen

Deze beleidslijnen hanteren we daarom als basis voor de verdere uitwerking van de opgave. Momenteel wordt binnen dit spoor al gewerkt aan lagere drempels voor de inzet van schuldhulpverlening. Ook zetten we in op interventies om het bereik van de bestaande regelingen te vergroten en waar nodig de bestaande regelingen te versimpelen.

3. Kansrijk opgroeien

Met Kansrijk opgroeien geven we kinderen een stevige basis om op te groeien tot veerkrachtige, zelfredzame jongeren. Het is een lange termijn investering. Daarom zorgen we voor een gelijkwaardige start voor kinderen en jongeren in de kinderopvang en op school. We zetten in op het voorkomen en activeren van thuiszitters om zo het behalen van een startkwalificatie te bevorderen. Door problemen vroegtijdig aan te pakken willen we instroom in de Jeugdhulp zo veel mogelijk voorkomen, daarom willen we de samenwerking tussen onderwijs en Jeugdhulp versterken. En we onderzoeken welke rol de school in de wijk kan vervullen.

De kaders voor deze opgave worden gevormd door de Hervormingsagenda jeugd 2023-2028, jeugdbeleid 2021-2025, de jeugdwet, de Arnhemse onderwijsagenda 2023-2027, het integraal huisvestingsplan primair onderwijs en Ambitie en Jaarplan Kansrijke Start . Deze beleidskaders vertalen zich o.a. naar de volgende beleidslijnen:

- Voor (Aanstaande) kinderen (-9 maanden – 2 jaar) zorgen we voor een kansrijke start voor en na hun geboorte.
- Jeugdhulp steviger verbinden aan aanpalende domeinen zoals het onderwijs, volwassenen-ggz en bestaanszekerheid
- Voor alle kinderen en jongeren borgen we de ontwikkeling van basisvaardigheden en maken we ruimte voor hun brede ontwikkeling.
- We bieden kinderen een rijke leeromgeving
- We zorgen voor doorlopende leerlijnen vanaf kinderopvang, met aandacht voor de doorstroom van en naar het (speciaal) basisonderwijs en naar voortgezet (speciaal) onderwijs en vervolgonderwijs.
- Inzetten op flexibiliteit en meervoudig inzetbare onderwijsgebouwen
- Bewegingsonderwijs voorzieningen sluiten aan bij actuele inzichten op gezondheid en sport, waaronder beweegvriendelijke groene schoolpleinen.

Deze beleidslijnen hanteren we daarom als basis voor de verdere uitwerking van de opgave. Momenteel wordt binnen dit spoor o.a. al gewerkt aan een gelijke start voor elk in de kinderopvang/school en aan het voorkomen van schooluitval.

4. Een sterke sociale basis

Door het versterken van de sociale basis wonen onze inwoners in fijne buurten, waar ze sociale contacten hebben en naar elkaar om kijken. We zetten in op positieve gezondheid, sport en bewegen als ook het verbeteren van de mentale gezondheid van jongeren. Dit stond er al. Inwoners die iets voor een ander of de wijk willen betekenen doen dat actief. Met elkaar bouwen we aan hechtere gemeenschappen waarbij we beter met elkaar en met de beschikbare (algemene en collectieve) voorzieningen in de wijk verbonden zijn. We faciliteren ontmoeten en verbinden (buurtinitiatieven). We zetten in op impactgericht subsidiëren van bewonersinitiatieven en welzijnswerk en zetten in op positieve gezondheid

De kaders voor deze opgave worden gevormd door IZA, GALA, nota Welzijnsbeleid, Hervormingsagenda Jeugd 2023-2028, Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo 2015), Jeugdwet, ouderenbeleid en de Subsidieregeling Ontmoetingsplekken in de wijk, Arnhem 2026-2027.

Deze beleidskaders vertalen zich onder andere naar de volgende beleidslijnen:

- Zelfredzaamheid, participatie, maatwerkvoorzieningen, ondersteuning mantelzorgers.
- De gemeente Arnhem streeft naar een sterker sociaal en zorgzaam netwerk tussen onze inwoners in de wijken, versterken samenredzaamheid. Dit zal bijdragen aan een betere gezondheid en meer veerkracht van onze inwoners en aan de leefbaarheid in de wijken.

Deze beleidslijnen hanteren we daarom als basis voor de verdere uitwerking van de opgave. Momenteel wordt binnen dit spoor o.a. al gewerkt aan de doorontwikkeling van het welzijnsbeleid.

5. Zorg en welzijn in de vorm van netwerksamenwerking

We willen de samenwerking tussen welzijnsorganisaties, de sociale wijkteams en zorgaanbieders sterk verbeteren, waardoor een overzichtelijk werkveld ontstaat. Hierdoor kan de inwoner sneller worden geholpen, hoeft hij/zij minder vaak het verhaal te doen en krijgen ze passende ondersteuning die is ingebed in de eigen omgeving. We versterken de toegang en regiefunctie van de sociale wijkteams en maken het tijdig bijschakelen van diverse ondersteuningsvormen mogelijk.

De kaders voor deze opgave worden gevormd door de visie Wijknetwerken zorg & welzijn, Toekomstscenario jeugd, de Hervormingsagenda jeugd 2023-2028, Wmo 20215 en jeugdbeleid 2021-2025. Deze beleidskaders vertalen zich onder andere naar de volgende beleidslijnen:

- Stevige lokale teams en toegang
- Een meer holistische benadering van zorg en welbevinden, geënt op het gedachtegoed van positieve gezondheid.
- Een overzichtelijker zorglandschap met minder organisaties zodat inwoners weten waar ze met hun vraag terecht kunnen, wachttijden waar mogelijk worden teruggebracht en professionals goed en efficiënt kunnen samenwerken.

Deze beleidslijnen hanteren we daarom als basis voor de verdere uitwerking van de opgave. Momenteel wordt binnen dit spoor al gewerkt aan het vormgeven van begeleiding in kleine groepen en loopt er momenteel een pilot voor de Wijknetwerken. Ook bekijken we welke aanpassingen in de huidige opdracht aan ons wijkteam in de toekomst noodzakelijk.

6. De juiste interventie op het juiste moment

Specialistische hulp wordt snel en op maat ingezet, daar waar het nodig is. De beweging is gericht op het voorkomen en beperken van zware, specialistische inzet door vroegsignalering en preventie en het organiseren van lichte begeleiding dichtbij voor de meest kwetsbare doelgroepen, zoals personen met onbegrepen gedrag. Dit vraagt om een integrale aanpak over verschillende domeinen heen, met zichtbaarheid op straat en inzet van de juiste expertise op het juiste moment.

De kaders voor deze opgave worden gevormd door IZA, Visie sociaal domein 2040, kadernota “de veerkrachtige samenleving Arnhem en jeugdbeleid 2021-2025. Deze beleidskaders vertalen zich onder andere naar de volgende beleidslijnen:

- Zorg op de juiste plek
- Mentaal weerbare en mentaal gezonde stad.
- Richt zich op het versterken van eigen regie, preventie en samenwerking in de wijk.
- Zorg moet dichtbij, laagdrempelig en op maat zijn.
- Het versterken van de sociale basis en het netwerk rondom inwoners.
- Focus op preventie, kansengelijkheid en samenwerking met onder meer scholen en wijkteams.
- Verbeteren van de organisatie en inkoop van specialistische (jeugd)zorg

Deze beleidslijnen hanteren we daarom als basis voor de verdere uitwerking van de opgave. Momenteel wordt binnen dit spoor al gewerkt aan mentale Gezondheid (zowel lokaal als in regionaal verband), de interventie WijkGGZ, inzetten preventieve bemoeizorg, Outreachende GGZ en aan de interventie 22-uurszorg.

7. Beter organiseren, samenwerken en sturen

Door betere samen te werken, waardoor minder professionals aan dezelfde klant hoeven te werken, door het beperken van het aantal organisaties die in één wijk aan het werk zijn en door het geheel beter te coördineren kunnen behoorlijke resultaten gehaald worden. Dit geldt voor onze partners in de

stad, maar zeker ook voor ons als ongedeelde gemeentelijke organisatie, in lijn met het principe van een ongedeelde stad.

De kaders voor deze opgave worden gevormd door het regionaal afsprakenkader huisvesting aandachtsgroepen, de Woonvisie 2024-2029, Nota Wonen-Zorg Arnhem, de nota Welzijn en het ouderenbeleid en onze eigen gemeentelijk organisatievisie. Deze beleidskaders vertalen zich o.a. naar de volgende beleidslijnen:

- Vitale wijken (spreiding, preventie en Community Up)
- De ongedeelde stad – gemengde wijken, sociale cohesie
- Gevarieerde wijken met voldoende veerkracht
- Een sterker sociaal en zorgzaam netwerk tussen onze inwoners in de wijk.
- Zorgzame buurten

Binnen dit spoor wordt momenteel al gewerkt aan de verbinding tussen het fysieke en sociale domein. Ook daarmee kan een deel van de ambities voor het sociaal domein gerealiseerd worden. Zo kan de sociale basis worden versterkt door in de buitenruimte en wooncomplexen ontmoeten en verbinden te faciliteren en kan een variatie in woningaanbod levensloopbestendig wonen mogelijk maken. Genoeg ruimte voor sport, spel en recreatie heeft een positieve invloed op de (mentale) gezondheid en brengt verbinding tot stand.

Binnen dit spoor kijken we ook breed naar de samenhang tussen de verschillende opgaven en hoe we binnen onze eigen organisatie hierin beter kunnen samenwerken en sturen. We kijken hierbij ook naar welke bestaande maatregelen/interventies we in de toekomst kunnen vervangen of stoppen door het anders organiseren, samenwerken en sturen.

Organisatorische principes
Bovenstaande hoofdopgaven en gekoppelde beleidslijnen leiden tot de volgende organisatorische principes voor de verdere uitwerking binnen de transformatie sociaal domein

- We werken gebiedsgericht
- We stellen de inwoner centraal
- We maken (uitvoerings)beleid samen
- We hebben per wijk tenminste één locatie voor inwoners en één locatie voor uitvoerders
- We kiezen voor een strategisch partnerschap met onze kernpartners
- We geven professionals de ruimte om binnen vastgestelde kaders zelfstandig keuzes te maken
- We geven ruimte aan inwonersinitiatieven
- We dringen administratieve lasten terug
- We maken innovatie en transformatie onderdeel van elke opdracht
- We stimuleren gezamenlijk gebruik van maatschappelijk vastgoed
- We werken bestuurlijk en ambtelijk zoveel mogelijk integraal en ontschot
- We sturen op impact en outcome